

MIROLJUB

GODINA: XVII.

SOMBOR, 2014.

BROJ 4 (68)

ISNN 1452-5976

NAZOROVA "PERJANICA"

UVODNIK

„Večesas je naša fešta!“ - ovim stihom je sve rečeno, iza njega se krije cjelogodišnji rad, rad mnogih amatera i entuzijasta od 7 do 77 godina, kako se to običava reći.

Ovo je prigoda da svatko pokaže što je uvježbao i naučio te da oraspoloži goste i članove Društva. U svlačionicama, dvorištu, salama vlada neka užurbanost, blaga trema i isčekivanje nastupa pa se stječe dojam da je Dom mali...kroz sva vrata nadiru sudionici željno iščekujući vrijeme svoga nastupa.

Ni Miroljub nije izuzet iz te atmosfere i on se želi prikazati u što boljem svjetlu. Navršava se sedamnaest godina rada, ako Bog da, do godine će biti punoljetan. U ovom razdoblju, između dva broja, bilo je dosta aktivnosti te smo se trudili vjerno ih prenijeti našim čitateljima.

Na prvim stranama opisana je naša Dužionica koja je održana 80-ti put, folklorana sekциja bila je na pokrainskoj smotri i na Vinkovačkim jesenima, imali gostovanje u Kljaićevu, dječja skupina je bila na trojnom susretu u Bezdanu, pjevači su takođe bili na zonskoj smotri, imali su nekoliko nastupa, uspješno je održana kolonija „Colorit“. Puno aktivnosti imala je i dramska sekcija koja je održala međunarodne dramske susrete i gostovanja. U ovom broju donosimo i razgovor s novim priorom karmelićana u Somboru. Kao i uvijek sportska sekcija niže događaje od kojih je svakako najvažniji „Maraton lađa na Neretvi“. U ovom broju ima još događaja iz života našeg društva, naravno tu su i naše stalne rubrike kao i informacije o događajima u radu drugih društava.

Cijenjeni čitatelji nadam se da će vam se Miroljub svidjeti.

Lijep pozdrav do idućeg broja!

oooooooooooooooooooooooooooo Alojzije Firanj

PRONAĐIME

*U bistroj kapljici rose,
na zelenom listu mladog pupoljka,
u laticama mirišljavim i šarenim.*

*U oblacima bilim, plavim, tavnim.
Krošnji olistalih drveća i gustog grmlja.
U mirisu novog prolīca, cvrkutu ptica.*

*Na talasima rijeka, jezera i mora.
U lahoru, jugu ili u košavi.
U vrilini sunca zlatnog, jarkog i vrilog,
litnjeg dana, užeglog, sparnog.*

*Probaj me pronaći, pokušaj, traži.
U zlatnoj, plodnoj jeseni, vlažnoj, pomalo ladnoj.
Kroz šuštanje lišća, trave uvele, žbunju suvom.*

*Biraj, možda, na ogolelim krošnjama stabla
koje inje i snig pokriva, a drvo zimski san sniva.
Lepršavoj pahulji srebrnoj, nemirnoj, i boru
okićenom.*

*Među sjajnim zvizdama, pod misečinom visoko,
Još samo u srce zaviri i vidi.
Možda sam se baš tu sakrila i oduvik tu bila.*

oooooooooooooooooooooooooooo Kata Kovač

IMPRESSUM

MIROLJUB (izlalzi četiri puta godišnje)

List Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva „Vladimir Nazor“,
25000 Sombor, Venac Radomira Putnika 26, Tel.: 025/416-019

Alojzije Firanj, glavni i odgovorni urednik lista;
Janoš Raduka, zamjenik glavnog urednika;
Marina Balažev, lektor-korektor;
Klara Šolaja-Karas, izbor fotografija;
Srđan Varo, tehnički urednik i prijelom teksta.

Zoran Čota,
Pavle Matarić,
Antun Kovač, ing.
Mata Matarić,
Šima Raič,
Bojana Jozić.

List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije broj 2583/2.2.1998.

E-mail: vnazor@sbb.rs

E-mail(urednik): firanjalojzije@gmail.com

Naklada: 600 primjeraka

DUŽIONICA 2014.

27. 7. 2014. godine održana je manifestacija žetvenih svečanosti Dužionica na kojoj su ovogodišnji predstavnici HKUD „Vladimir Nazor“, odnosno bandaš i bandašica, bili Nikola Firanj i Pamela Brkić.

Nakon skupa u prostorijama HKUD- „Vladimir Nazor“ povorka je krenula prema crkvi Presvetog Trojstva na svetu misu i blagoslov kruha od novoga žita. Prizor šarenila, nošnji, ruva, zvuka tambure, mališana uzbuđenih što možda po prvi put sudjeluju u povorci, ponositih momaka i djevojaka, jest jedan od najljepših prizora tijekom ljetnih dana u Somboru. U povorci su sudjelovali i gosti „Šokačka grana“ iz Osjeka, te KUD „Žetva“ iz Kucure. Nakon svete mise odigralo se kolo na Trgu svetog Trojstva, zatim je povorka nastavila do Skupštine grada Sombora, kako bi se kruh od novoga žita predao gradonačelniku. Po povratku u Dom održan je nastup gostiju iz Kucure, kojima je u tradiciji održavanje žetvene svečanosti, a prikazali su dio bogatoga rusinskoga folklora. Somboru su se predstavili pjesmom „Zeleni se žito“, te žetelačkim igram „Zvoni kosa“. Pozdravljeni su i podržani velikim pljeskom. Nakon nastupa gostiju, predstavljen je novi broj lista „Miroslub“ nakon čega se gostima obratio i ovogodišnji bandaš Nikola Firanj, zahvalio se na ukazanoj časti, te svima poželio ugodan ostatak dana. Predsjednik HKUD-a „Vladimir Nazor“ pozdravio je sve goste, i zahvalio se na odazivu, te podsjetio na dugu tradiciju održavanja Dužionice na ovim

prostorima. Skupu su se obratili i gospodin Neven Marčić, konzul Republike Hrvatske u Subotici, dr. Slaven Baćić, predsjednik HNV-a, gospodin Miroslav Vasin, pokrajinski sekretar za privredu, zapošljavanje i ravnopravnost spolova te gospodin Saša Todorović, gradonačelnik grada Sombora.

Nakon blagoslova risarskog ručka, uz zvuke dobro poznatih tamburaških pjesama, djevojke i momci su pokazali raskoš bunjevačkih običaja. Dužionica je obilježena i ove godine kao prisjećanje na ranija vremena, ali i kao pokazatelj mladima da čuvaju i nastave održavati tradiciju koju su njihovi preci započeli i održavali dugi niz godina.

TEKST O MALOJ DJECI

TROJNI SUSRET „BEZDAN“

Drugi vikend u augustu rezerviran j za Trojne susrete u Bezdanu.

Prijavili smo mlađu skupinu koja je nastupila s bunjevačkim igrama a nastupom su pokazali da su zrele i uigrana skupina s perspektivom pred sobom. Uz buran pljesak pozdravljeni su od mnogobrojne publike što ih nije zbulnilo te su dali sve od sebe i pokazali se u najboljem svjetlu. Iako su bili najmlađi na susretima pokazali su sigurnost u izvođenju koreografije.

SUDJELOVANJE NA SMOTRI U ŠIROKOM POLJU

HKUD Vladimir Nazor prihvatio je poziv iz Širokog Polja za sudjelovanje na smotri folklora. Nastupala je dječja skupina a ukupno je sudjelovalo osam KUD-ova, među kojima su bila i

društva iz Širokog polja i Tolise, koji su naši stari prijatelji i s kojima se susrećemo skoro svake godine.

Osim Milosave i neki su roditelji pomagali u oblaženju a prekrasno obučena i dotjerana djeca, samom svojom pojmom na pozornici, izazvala su gromki pljesak. Uz izvrstan ples i dobro muziciranje našeg orkestra, pobrali smo simpatije i iskrena čestitke. Druženje za vrijeme večere uz pjesmu i igru bilo je impresivno,

Nakon ovih nastupa, osnovan je savjet roditelja koji je uz sponzorstvo, lične priloge i pripomoć društva pokrenuo akciju šivenja bunjevačke nošnje za koju je već počela kupnja tkanina.

Nadam se da će angažiranja oko djece iz mlađe skupine urođiti plodom i da će svi jednog dana postati dobri plesači i još bolji ljudi.

~~~~~ *Šima Beretić*

HKUD »VLADIMIR NAZOR« NA »VINKOVAČKIM JESENIMA«

Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo »Vladimir Nazor« sudjelovalo je na 49. »Vinkovačkim jesenima«. Nazorovci su bili dijelom ove značajne manifestacije koja njeguje tradiciju

i običaje, te su u nedjelju, 21. rujna sudjelovali u svečanom defileu zajedno s još 76 kulturno-umjetničkih društava. Bili su jedini predstavnici hrvatske zajednice iz Srbije.

U svečanom defileu, koji je prošao vinkovačkim ulicama bilo je oko 3.500 sudionika u narodnim nošnjama. »Nazorovci« su također bili dio najvećeg kola »Vinkovačkih jeseni«, koje se igralo na tri lokacije u Vinkovcima i u kome je bilo nekoliko tisuća igrača. Naša foklorna sekcija sudjelovala je i na Državnoj smotri izvornog hrvatskog foklora gdje su prikazali dio svatovskih običaja u koreografiji Šime Beretića.

~~~~~ *Marija Firanj*

POKRAJINSKA SMOTRA FOLKLORA - VRBAS

Sudjelovanjem na zonskoj smotri folklora u Apatinu stekli smo pravo nastupa i na pokrajinskoj smotri u Vrbasu koja se održala 25. 11. 2014. Običaj „Bunjevački svatovi dolazak po mladu i polazak na vjenčanje“ pokazao se kao dobar izbor koreografa Šime Beretića i kroz nastupe, na tri smotre, stekao velike simpatije stručnih žirija koji su pratili smotre.

Pohvale koje su dobili plesači, pjevači, kostimografi, šminker, a naročito muzičari, digli su rejting HKUD-a „Vladimir Nazor“ i nadamo se da će se nastaviti uzlaznom linijom.

Angažiranjem cijele Upave na čelu s predsjednikom Matom Matarićem, pročelnikom Bojanom Jozićem, korepetitorom Zlatkom Vuković i koreografom Šimom Beretić uz pomoć svih igrača daje rezultate i nadam se da će se tako nastaviti.

Pohvale, koje smo dobili za izvedbu običaja, nisu bile dovoljne za prolazak dalje na državne smotre no, nadamo se da će i dogodine biti barem kao ove, ako ne i bolje.

~~~~~ Šima Beretić

„COLORIT 14“

Likovna Kolonija „COLORIT“ jedna je od najznačajnijih manifestacija u okviru programa rada HKUD-a „Vladimir Nazor“ u Somboru. Ove godine pozivu da sudjeluju na 14. Coloritu, odazvalo se 16 slikara svih generacija. Došli su Andrija Bošnjak (Branjin Vrh), Andelka Dulić, Josip Cvijin, Josipa Križanović (Subotica), Stipan Kovač, Milorad Rađenović, Marija Turkalj, Cecilija Miler, Jene Višinka, Vesna Varićak-Uzelac, Stana Libić, Branka Panić, Vinka Gradinski, Veroljub Pavić, Slobodan Nastasić, Đorđe Kummerkamer (Sombor).

Na većini radova tema je pejzažna ali se nekoliko sudionika opredijelilo se i za motive somborskog gradskog miljea, a nije izostalo ni apstrakcija. O vrijednosti svake kolonije najbolje svjedoči umjetnički domet slika nastalih tijekom njenog trajanja.

Susret je završen predstavljanjem dvadesetak djela nastalih u samo jednom danu i riječima zahvalnosti organizatora.

Predsjednik društva Mata Matarić zahvalio se svim sudinoicima.

00/00/2014 16:00

Gost kolonije bila je obitelj Probojčević iz Njemačke.

Slike nastale na koloniji ostaju u vlasništvu društva i poklanjaju se gostima ili nose u poklon kada se oslazi na gostovanje ili pri organizaciji različitih svečanosti.

Ovo prijatno druženje završilo se ručkom koji su pripremili Zvonimir Lukač, Klara Šolaja Karas i Antun Kovač te majstor kotla Mišo Mračina.

~~~~~ Janoš Raduka

ODRŽANA POKRAJINSKA SMOTRA IZVORNOG FOLKLORA

U Vrbasu je, 28. rujna 2014. održana Pokrajinska smotra izvornog folklora. Naše društvo su predstavljali članovi folklorne i pjevačke sekcijskoj koji su se za ovu smotru vrlo brižljivo pripremali. Pjesma kojom su nastupali, „Žito žela lipota divojka“ žetelačka je i izvornog je karaktera.

Kao na Opštinskoj i Zonskoj smotri i u Vrbasu je izvedba ove pjesme bila vrlo zapažena a posebnu pažnju su privukla originalna radna *ruva* koja su za ovu prigodu nosile naše predstavnice.

Nastup je naše pjevačke skupine, prema rasporedu, bio na samom početku programa. Iako blago u tremi, nastup i pjesmu pred žirijem su izveli bespriječorno.

Sljedećih nekoliko dana pjevači su s nestrpljenjem očekivali rezultat svoga nastupa. Svjesni oštре konkurenčije, odlukom žirija nisu bili razočarani, naprotiv, plasirati se na Republičku smotru biće cilj za sljedeću godinu.

~~~~~ Vesna Čuvardić

ODRŽAN V. MSADD U U HKUD-U „VLADIMIR NAZOR“ U SOMBORU

24. i 25. 10. 2014. godine

Prošla je i V. međunarodna smotra amaterskih dramskih društava u čijem žiriju je g. David Kecman – Dako. Na smotri je, kao i do sada, prikazano dvije predstave s područja Vojvodine i Srbije i dvije iz inozemstva. Ove godine je otvaranje smotre pripalo domaćinu s predstavom „Šepa“ (kapa). Predstava je nastala na predlošku dvaju tekstova koje je za scenu prilagodila i predstavu režirala Ljilja Markovinović. Riječ je o tekstovima Matije Poljakovića – „Naše i vaše“ i „Šepa“ Antuna Karagića.

Predstava je oduševila publiku a kombinacija se pokazala vrlo atraktivnom i za glumce te im je omogućila da pokažu maksimum svojeg umijeća.

Po završetku predstave nastupili su gosti iz Bajmoka s predstavom „Ljubičice“ u režiji Zoltana Baraciuša a prema tekstu Molnar Feranca. Dramski ansambl KPD „Jedinstvo – egypt“ iz Bajmoka, je vrlo dobro obradio komediju kojase isticala kvalitetom.

Zahvaljujući već više puta izvođenju iste, glumci su dobili mogućnost vrlo dobro uvježbati uloge te je opći dojam bio izvrstan.

U subotu su nastupila dva kazališta iz Republike Hrvatske. Prvo je nastupilo amatersko kazalište „Belišće“ iz Belišća s predstavom Fadila Hadžića „Ljubavni ultimatum starog gospodina“ a u režiji Ivice Koprivnjaka. Komedija je, unatoč smijehu koji je izazvala kod publike, u cijelosti podbacila zbog dominacije jednog od glumaca što je bacalo sjenu na izvedbu ostataka ansambla.

Kraj V. MSADD pripio je predstavi „Nagradna igra“ Priločke amaterske scene iz Priloga.

Autor teksta je Božidar Glavina i redatelj Dejan Novak, uspjeli su s tri glumca, prikazati bračni život jedne žene zarobljene, poput robinje, muževljevom ljubomorom i sadizmom.

U bračnom trokutu na kraju nitko nikom ne može pomoći i upravo u tomu je i komika ne samo predstave nego i života.

Kraj predstave je tragikomičan – rastapa se u svakodnevnicu današnjeg života iz kojeg mnogi ne vide izlaz.

Po završetku smotre, žiri je donio odluku s kojom se većina natjecatelja nije složila.

Za najbolju predstavu proglašena je predstava iz Bajmoka – „Ljubičice“ dok je nagradu za najbolju žensku ulogu ponijela Tatjana Kapor – za ulogu Tamare – u predstavi „Ljubičice“ Bajmok.

Najboljom muškom ulogom proglašen je direktor kazališta kojeg je igrao Ivica Beretić u predstavi „Ljubičice“ Bajmok.

Nagradu za najbolje epizodne uloge dobine su Tatjana Bošnjak koja je igrala djevojku u predstavi „Šepa“ i Kovač Anton za ulogu boema u predstavi „Šepa“.

~~~~~ **Zvonimir Lukač**

NAZOROVI GLUMCI U „NOĆI KAZALIŠTA 2014.“ U BUŠEVČU

U organizaciji ogranka „Seljačke sloge“ Buševac, a pod pokroviteljstvom grada Velika Gorica i Zagrebačke županije te u okviru manifestacije „Noći kazališta“, dramska sekcija HKUD-a „Vladimir Nazor“ iz Sombora sudjelovala je 15. studenog na 11. susretu pučkih kazališta kajkavskog govornog područja „KAJBUS“ koji se održao u Domu kulture u Buševcu.

Manifestacija je počela u 18 sati a prva je nastupila dramska udruga „Kaj“ iz Grdenaca s predstavom „Oporka“, drugi su bili glumci KUD-a „Lobor“ iz Lobora s predstavom „Gospodar je zvonec“, treći je bio KUD „Naša lipa“ iz Tuhelja s predstavom „Tko pjeva zlo ne misli“ da bi na kraju manifestacije nastupili Nazorovi glumci s predstavom „Audicija“, autora Matije Poljakovića a u režiji Ljiljane Tomić Markovinović.

Malo mjesto Buševac s oko tisuću stanovnika, nadomak Zagreba, ima aktivno kulturno-umjetničko društvo s oko četiri stotine aktivnih članova u više sekcija od koji su neki preko 60 godina u društvu i još uvijek djeluju. Članovi njihove folklorne sekcije osvojili su prvu nagradu u Hrvatskoj a putovali su od Hrvatske preko Europe i Kanade do Meksika.

„Audicija“ im se toliko dopala pa je. čini se i time što je izvedena baš na kraju, potvrdila onu poznatu izreku o tomu kako šećer dolazi na kraju.

Moto ovogodišnje „Noći kazališta“ bio je: „Nisu izbori, a svi se trgaju za stolicu“, zato požurite da i vi ne biste ostali bez svoje stolice.

Domaćini su bili vrlo ljubazni i nadam se da ćemo biti u mogućnosti uzvratiti im gostoprimstvo.

~~~~~ **Antun Kovač**

„DRAGA MOJA MICIKA“ U BAJMOKU

U subotu 27. 9. 2014. godine u prostorijama KPD „Jedinstvo – Egyseg“ u Bajmoku je, na zadovoljstvo glumaca i publike, odigrana komedija „Draga moja Micika“ u režiji Ljiljane Markovinović a u adaptaciji teksta Jolike Raič.

Dok su se glumice i glumci trudili što bolje odigrati svoje uloge publika se trudila potaći ih smijehom i pljeskom. Predsjednik uprave KPD-a „Jedinstvo – Egyseg“ podario je cvjetni aranžman kao znak zahvale za dobro odigranu komediju.

Poslije večere koju je priredio domaćin, dugo se u noć pričalo o svemu onomu što tišti kulturno-umjetnička društva u Vojvodini.

Na kraju su se razišli uz obećanje da će 24. 10. 2014. sa svojom predstavom „Ljubičice“ sudjelovati na V. MSAD u našem Domu.

~~~~~ **Zvonimir Lukač**

KNJIŽEVNA VEČER ANTUNA KOVAČA PISMA, LJUBAV, VINO i/kavica

U subotu, 18. listopada, u Hrvatskom domu u Somboru održana je promocija knjiga pjesama Antuna Kovača Na dvoru Pašinog Tune (tiskana u nakladi NIU Hrvatska riječ 2009. godine) i Pisma, ljubav, vino i ikavica (tiskana 2014. godine u nakladi Matice hrvatske Subotica) obje knjige pisane su šokačkom ikavicom.

Ovo je druga samostalna knjiga našega člana i aktiviste Antuna Kovača koja pokazuje da naše društvo osim igre, pjesme, i glume njeguje i lijepu riječ. Sve pohvale našem Tuni uputio je na otvaranju promocije predsjednik društva g. Mato Matarić.

O knjigama i autoru govorio je Vlatko Jurković gost iz Republike Hrvatske a nama poznat kao voditelj emisije „Bećarac“ na radio Osijeku.

Antun Kovač Pašin rođen je 1945. godine u Monoštoru. Višu građevinsku školu završio je u Subotici, zaposlio se u Građevinskom preduzeću „Dušan Staničkov“ kasnije u „Projektbirou“ u Somboru odakle odlazi u mirovinu. Pjesme je počeo pisati još kao srednjoškolac. Intenzivnije je počeo pisati kada se počeo tiskati list Miroljub.

Svoje radove objavljuje i u katoličkom mjesečniku Zvonik, kalendaru Subotička Danica, listu Hrvatska riječ, Klasju naših ravnih, te u knjigama Monoštorska lirska traganja 1936-1988. Dukat ravnice, Harmonija u zemlji Bodrića, Šokačka čitanka, Sijelo pučkih pisaca, UPIP „Tin Ujević“, Panonski ljetopis, poezija Hrvatskih pjesnika u dijaspori, Lira naiva.

Na predstavljanju knjige voditelj je pročitao i dio teksta što ga je o Antunu napisao mr. Matija Đanić: „Specifični su stil i jezik koji Tuna koristi. To su često originalni, danas zaboravljeni, izrazi i riječi, a pomalo i neobičan sklop rečenice, uporba padeži i slično. Upravo tom specifičnošću on želi sačuvati od zaborava posebnosti

naroda i sredine iz koje potječe. U većini slučajeva svoje sastave piše lokalnom hrvatskom ikavicom kakva se govoriti u Monoštoru, koristeći stare šokačke izraze, a sve to prožeto s puno specifičnog humoru i rime.“

Autor kaže da svoje radove smatra humorističko - zabavnim i da je to ono što najduže ostaje u životu, a kroz njih, blagom ironijom, kritizira današnje društvene deformacije čiji uzrok vidi u pretjeranom upotrebi droge, duhana, alkohola, hrane, kao i u neshvatljivoj gramzivosti.

Stihove je racitirala i Tunina supruga Kata a promociju je uljepšao i pjevački zbor društva. Na kraju je i publika rekla svoju riječ. „Veliki ljudi kažu za nas al' ste grubi al' ste tvrda srca, a ja bih dodao al' smo meke duše, za to je Tuna živi primer.“

Uz pripremljenu zakusku kakav je kod nas običaj nastavio se živahan razgovor.

~~~~~ Alojzije Firanj

LIRA NAIVA 2014. GODINE

U organizaciji Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost i Hrvatske čitaonice, održana je, u subotu, 23. kolovoza, dvanaesta po redu, Lira naiva 2014. godine u Srijemske Mitrovici.

Sudionici susreta okupili su se oko 11 sati u Hrvatskom domu u organizaciji Hrvatskog kulturnog centra – Srijem i nakon kratke okrepe krenuli u obilazak Srijemske Mitrovice te su, podijelivši se u dvije skupine, obišli Savu (uz vožnju katamaranom) i širi centar grada a vidjeli su i iskopina koje Srijemci dobro i pažljivo održavaju.

Organizatori su bili vrlo zadovoljni što su, po drugi puta uspjeli okupiti pjesnike iz Podunavlja, Beograda, Bačke, Subotice, Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srijema. Prvi puta u Srijemu Lira naiva je bila 2005. godine u Golubincima.

Nakon ručka u popodnevnim satima počela je priprema za književnu večer na kojoj su se pjesnici sami predstavljali publici.

Željka Zelić, pjesnikinja iz Subotice, govorila je na koji način nastaju njene pjesme i gdje pronalazi inspiraciju. Nakon predstavljanja predsjednik hrvatskog doma HKC-a Srijem iz Srijemske Mitrovice, g. Krunoslav Đaković, otvorio je dvanaesti susret Lire naive.

Predstavljena je i zbirkica naslova Cidi se život, koju je uredila prof. Katarina Čeliković a pjesme izabralo mr. sc. Stjepan Blažetin, ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Madžarskoj i profesor na Odsjeku za kroatistiku Sveučilišta u Pečuhu. Svakom sudioniku su podjeljena po četiri primjerka ove knjige i počela je priprema za svečanost. Sala Hrvatskog doma bila je popunjena, što je bilo veliko ohrabrenje za pjesnike kod kojih je uvjek prisutna trema u ovakvima prilikama.

Večernji program, osim uz pjesme, nije mogao proći bez dobrih tamburaša i još bolje srijemske pjesme.

Među gostima su bili Generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici, predsjednik IO HNV-a, predstavnici crkve i druge videnije ličnosti ovoga grada.

~~~~~ Antun Kovač

KLUB LJUBITELJA BILJAKA NA SAJMU CVIJEĆA U BEOGRADU

Članovi Kluba ljubitelja biljaka „Za sreću veću“ posjetili su 13. listopada 2014. godine prodajnu izložbu cvijeća i sadnog materijala „Horteks“. Izložba se održavala na Sajmu u Beogradu i imala je međunarodni karakter.

Tom prigodom posjetili su i Sajam ekologije i Robnu kuću „Garden Centar“ Beograd.

U povratku su posjetili Robnu kuću „Merkur“ i Rasadnik „Green In“ u Novom Sadu.

~~~~~ *Klara Šolaja Karas*

REŠETARAČKI SUSRET PJESNIKA

Književno-likovno društvo „Rešetari“ iz Rešetara organiziralo je XVII. Rešetarački susret pjesnika koji je održan 12. - 14. rujna 2014. godine u Rešetarima (Republika Hrvatska).

Organizator, KLD Rešetari, ove je godine u prvom danu susreta ugostio i predsjednika Hrvatske dr. Ivu Josipovića, generalnog pokrovitelja manifestacije, te obilježio otvorenje novih prostorija KLD Rešetari. Predstavljen je prostor umjetničke galerije uz otvorenje izložbe slika hrvatsko-njemačkog slikara Šime Vlahova te potpisivanje povelje prijateljstva između općine Rešetari i hrvatske općine Lupak u Rumunjskoj.

Glavna događanja susreta počela su u subotu u 11 sati u Osnovnoj školi „Ante Starčević“, promocijom šestog zbornika mlađih pjesnika Na duši mi pjesma u kojem su zastupljene i četiri mlade vojvodanke: Teodora Vasiljević iz Sombora, Tamara Probočević iz Plavne te Sanja i Maja Andrašić iz Sonte.

Poslijepodne, u prostorijama općine promoviran je XVII. zbornik pjesama Rešetaračkog susreta pjesnika, pod nazivom Između tijela i snova u kojem je zastupljeno čak osamnaestoro pjesnika iz hrvatske zajednice u Srbiji. Pjesme je odabrao mr. Ivan Slišurić, lektorirala

prof. Ivana Prakaturović a uredio Ivan DeVilla.

Promovirana je i zbirka pjesama za djecu hrvatske pjesnikinje prof. Malkice Dugeč koja živi i radi u Stuttgарту.

U 19 sati svi prisutni pjesnici, čitali su svoje pjesme. Među uvaženim gostima bili su Zlatko Aga načelnik općine Rešetari, Diana Mašala-Perković iz Hrvatske matice iseljenika, Biserka Lukanić iz Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske i drugi.

U nedjelju su pjesnici sudjelovali na svetoj misi nakon koje su i u crkvi čitali svoje stihove.

Nakon ove ceremonije predsjednik KLD-a „Rešetari“ Ivan DeVilla dao je izjavu: „Mislim da je ovogodišnji susret bio najkvalitetniji do sada, kako po vrijednosti pjesama, tako i po cijelovitom programu. Bio je to još jedan doprinos hrvatskoj riječi očuvanju hrvatskog jezika diljem svijeta u zemljama u kojima danas žive Hrvati, a kojima su Rešetari postali poveznica s Hrvatskom i hrvatskim jezikom. Ideja nam je očuvati što više dijalekata kojima naši sunarodnjaci govore diljem svijeta.“

~~~~~ *Antun Kovač*

**KNJIŽEVNA VEČER
„BOŽJI PRIJATELJI S NAMA NA PUTU“**

U sklopu proslave Dužionice, osamdesete po redu, u petak 25. srpnja, u Hrvatskom domu u Somboru održana je književna večer, na kojoj je predstavljena knjiga monsinjora Stjepana Beretić katedralnog župnika u Subotičkoj Katedrali „Božji prijatelji s nama na putu“, knjigu je predstavio monsinjor dr. Andrija Anišić.

Stjepan Beretić rođen je 4. lipnja 1947. u Somboru u ratarskoj obitelji Josipa i Leone rodene Benja. Osnovnu školu završio je u rodnom gradu, Klasičnu vjersku gimnaziju „Paulinum“ u Subotici, a na zagrebačkom Bogoslovnom fakultetu je diplomirao 5. veljače 1974. Svećenički red primio je u crkvi Presvetog Trojstva i Somboru 17. veljače 1974. Svoju svećeničku službu Stjepan je obnašao u Somboru, Baču, Tovariševu, Deronjama i Subotici. Trenutno obnaša dužnost biskupskog vikara.

Kroz dugi niz godina Beretić je glavni urednik Subotičke Danice i član je uredništva Zvonika. U Subotičkoj Danici i Zvoniku ima stalne rubrike: Povijesni kutak i Svetac mjeseca.

Ova je knjiga nastala iz rubrike Svetac mjeseca koju Stjepan Beretić piše od 1985. godine. Nakon rasprodane prev knjige institut „Ivan Antunović“ odlučio je tiskati prerađeno i prošireno izdanje. U prvom izdanju bilo je 92 imena, a u ovom je pridodano još sljedeća 133 imena tako da se, čitajući ovu knjigu, čitatelj može družiti sa 225 ugodnika Božjih.

Knjiga je opremljena i kalendarom s imenima, kalendarom pomičnih svetkovina (do polovine 21. stoljeća), u njoj se nalazi i „slijepi“ kalendar u koji možete upisivati obljetnice, imendane rođendane i ostale važne datume, tako knjiga može biti važan obiteljski podsjetnik. Ova knjiga je važna jer je puna sadržaja koji su potrebni svakoj kršćanskoj obitelji, kako je na kraju svojeg izlaganja zaključio monsinjor dr. Andrija Anišić.

Poslije promocije nazočni su nastavili živahan razgovor s velečasnim Andrijom i Stjepanom te kupovali knjigu s posvetom autora.

~~~~~ *Alojzije Firanj*

IZVJEŠĆE O AKTIVNOSTIMA

IZMEDJU „DUŽIONICE“ I GODIŠNICE DRUŠTVA 2014. GODINE

1. Organizirana 80. Dužionica
2. Gostovanje folklora u Dardi na koncertu nacionalnih manjina
3. Gostovanje folklora na „Valpovačkom ljetu“.
4. Sudjelovanje mlađe folklorne grupe na Dužnjaci malenih u Subotici.
5. Gostovanje dramske sekcije u Bačkom Monoštoru.
6. Folkolorna i pjevačka sekacija plasirale se na pokrajinsku Smotru.
7. Organizirana književna večer monsinjora Stjepana Beretića
8. Organizirana „Colorit“ likovna kolonija 15. po redu.
9. Mlada folklorna grupa zapaženo nastupila u Širokom Polju.
10. Nastup folklora u Kljajićevu.
11. Nastup pjevačke sekcijske u Stanišiću
12. Počela s radom škola stonog tenisa
13. Ureden portal Društva
14. Sudjelovanje veslača na „Maratonu lađa na Neretvi“
15. Provedene aktivnosti za elektore našeg Društva
16. Zapažen nastup na „Vinkovačkim jesenima“
17. Ugošćeni ugledni gosti iz RH gradonačelnik Osijeka, gradonačelnik Obrovca i njegov zamjenik, narodni poslanik Janko Veselinović i dopredsjednik Vlade Vojvodine Miroslav Vasin.
18. Gostovanje dramske sekcije u Bajmoku.
19. Organiziran Međunarodni festival amaterskih dramskih društava
20. Sudjelovanje folklorne i pjevačke sekcijske na humanitarnom koncertu somborskih amaterskih društava
21. Gostovanje čelnika Društva na obilježavanju 111 godina Hrvatsko prosvjetno-kulturnog društva „Matija Gubec“ u Rumi
22. Gostovanje dramske sekcije na „Noć kazališta“ u Boševecu
23. Organizacija manifestacije „Plesovi podunavskih Nijemaca“
24. Organiziran godišnji koncert svih sekcijskih i gostiju iz „Bunjevačkog kola“ iz Subotice.
25. Organiziran Božićni koncert i izložba božićnih kolača .

Upravni odbor je u ovom razdoblju održao jednu sjednicu i donio odluke prema nadležnostima.

UPRAVNI, IZVRŠNI ODBOR I PREDSJEDNIK NAZORA, SVIM NAZOROVĆIMA ŽELE

BLAGOSLOVLJEN BOŽIĆ I SRETNU I USPJEŠNU NOVU 2015. GODINU.

~~~~~ *ing. Mata Matarić*

SUDJELOVANJE HKUD-A „VLADIMIR NAZOR“ NA NATJEČAJIMA

Hrvatsko kulturno umjetničko društvo „Vladimir Nazor“ tijekom je protekla mjeseca apliciralo na nekoliko natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava od strane Pokrajinskog sekretarijata za privredu, zapošljavanje i ravnopravnost spolova, Pokrajinskog sekretarijata za međuregionalnu suradnju i lokalnu samoupravu te na programe i sponzorstva ERSTE banke i Pokrajinskog sekretarijata za sport i omladinu.

Projektom pod nazivom „Uvođenje IKT-a u udruženje“ apliciralo se za bespovratna sredstva u iznosu od 500.000,00 dinara po javnom natječaju za udruživanje građana za sufinanciranje i financiranje projekata koji doprinose promociji, popularizaciji i edukaciji u oblasti elektronskih komunikacija i informacijskog društva na teritoriju AP Vojvodine. Projekt ima za cilj osposobljavanje informatičke radionice, kupnju potrebne opreme, organiziranje informatičke pouke u udruzi i provedba obuke za rad na računalima.

Aplicirano je i projektom pod nazivom „Naša djeca čuvaju našu tradiciju“ za dodjelu nepovratnih sredstava u iznosu od 400.000,00 dinara koje Pokrajinski sekretarijat za privredu, zapošljavanje i ravnopravnost spolova dodjeljuje neprofitnim institucijama/udrugama s teritorija AP Vojvodine za financiranje projekata u oblasti turizma. Cilj projekta je afirmacija petlje folklorne i tamburaške sekcije. Osiguravanje potrebnih sredstava za nesmetani rad sekcija i njihovo sudjelovanje na manifestacijama u regiji.

Projekt pod nazivom „Vrijednim rukama do sredstava“ apliciralo se na dodjelu bespovratnih sredstava u iznosu od 300.000,00 dinara za finansiranje projekta u oblasti ravnopravnosti spolova s ciljem unapređenja položaja žena u AP Vojvodini. Cilj ovog projekta je da se od dobivenih sredstava osiguraju uvjeti za rad slamarske sekcije, radionice veza, radionice slikanja na svilu...Prije svega, potrebno je uvesti plin u dvije prostorije na katu kako bi se osigurao prostor za rad radionica.

Projektom „Ti pripadaš zajednici, daj svoj doprinos“ apliciralo se na iznos od 200.000,00 dinara na Sekretarijat za međunarodnu suradnju i lokalnu samoupravu. Cilj je jačati ulogu civilnoga društva u provođenju javnih politika. Namjera je uključiti našu udrugu u proces ostvarivanja prava nacionalnih manjina. Dalje, cilj je osigurati sredstva za tiskanje dva broja „Miroljuba“ i organiziranje radnih skupina na kojima bi se diskutiralo o problemima koji naši članovi imaju pri korištenju organa lokalne samouprave kao javnog servisa.

Projekt pod nazivom „Likovna kolonija Colorit“ ima za cilj osigurati sredstva u iznosu od 600.000,00 dinara za održavanje likovne kolonije. Konkuriralo se na natječaj koji je raspisala ERSTE banka a u slučaju da sredstva i odobre ista bi banka postala i generalnih sponzorom manifestacije.

Zbog odličnih rezultata lađara „Salašara somborskog“ pravovremeno ćemo konkurirati na natječaj za sufinanciranje projekata iz oblasti sporta.

~~~~~ *Maja Ćurić*

IZBOR I NOVI SAZIV HRVATSKOG NACIONALNOG VIJEĆA

Svake 4 godine oržavaju se izbori za Nacionalne savjete manjinskih nacionalnih zajednica koje žive u Republici Srbiji.

U skladu s tim naša, hrvatska manjinska zajednica organizirala je elektorske izbore jer ponovno nismo uspjeli osigurati dovoljan broj upisanih birača u poseban birački spisak a to je oko 23.000. Do izbora smo imali 18.910 upisanih birača.

S obzirom na profesionalne institucije koje djeluju u Subotici nedopustivo je da se u proteklih 4 godine nisu dodatno angažirale u prikupljanu dovoljnog broja upisanih birača u poseban birački spisak što se svakako mora do sljedećih izbora završiti.

Tako smo mi i ovog puta ostali među 3 nacionalne zajednice od ukupno 17 koje idu na posredne izbore, uz Makedonce i Crnogorce.

HKUD „Vladimir Nazor“ je donio odluku da se kandidira 6 elektora koji će sudjelovati na izbornoj skuštini Hrvatskog nacionalnog Vijeća.

Naši elektori su bili: Mata Matarić, Vesna Čuvardić, Bojana Jozić, Ivica Pekanović, Marija Matarić i Nikola Čuvardić.

Da bi se elektorima verificirao mandat potrebno je bilo za svakog elektora i ovjeriti minimalno 60 potpisa pripadnika hrvatske nacionalne zajednice, koji su prije davanja takve podrške morali biti upisani u Poseban birački spisak hrvatske manjine u RS. Takođe, Upravni odbor je na prijedlog Izvršnog odbora odlučio da naši elektori budu na listi hrvatskih kulturnih udružina čiji je nosilac bio dr. Tomislav Stantić.

Ovaj posao je urađen vrlo organizirano od strane svih sudionika te je u roku i bez primjedbi ovjerena kandidatura svakoga elektora. Ovoga puta treba reći da je potpis podrške dalo oko 400 Hrvata, koji do sada nisu bili uključeni u zbivanja u hrvatskoj zajednici a mnogi su uz to i postali članovi našeg društva što nas posebno veseli.

Na izbornoj skupštini u Beogradu održanoj 26. 10. 2014. god. naša lista je imala je 37 elektora i na osnovu toga broja dobila je 8 mandata u novom sazivu HNV-a iz Našeg društva izabran je ing. Mata Matarić, koji će zastupati interes Nazora i svih Hrvata iz Sombora jer je jedini vijećnik iz Sombora.

Elektori Hrvatskog doma su zahvalni svima koji su podržali našu listu.

Neshvatljivo i, najblaže rečeno, nekorektno je da se 3 člana društva od kojih su dvojica članovi Upravnog odbora bez ikakvog dogovora s upravom društva kandidira na subotičkoj listi koju je formirala politička stranka a većinu potpisa podrške su u kratkom vremenu pokupili od naših članova. Da se ova vrsta ponašanja ne isplati pokazalo se odmah nakon predaje lista u Ministarstvo u Beograd koje im je u cijelosti ponijelo kandidaturu za elektore a time je najmanje 210 glasova „propalo“ a time i sugurno 1 ili 2 elektora iz našeg društva.

Razlog je bio neznanje o tome kako se popunjavaju obrasci. Nadamo se da će dotični inicijatori frakcijskog ponašanja prihvati odgovornost i povući poteze koje svi očekuju.

~~~~~ *ing. Mata Matarić*

GODIŠNJI KONCERT U RUMI

15. 11. 2014. godine u velikoj dvorani Kulturnog centra u Rumi održan je koncert povodom 111 godina rada HKPD-a „Matija Gubec“. Pozivu na ovaj događaj odazvali su se članovi HKUD-a „Vladimir Nazor“, predsjednik Društva Mata Matarić, Vesna Čuvardić i Bojana Jozić.

Po Velikom tamburaškom orkestru ovog društva Ruma je postala festivalski grad a zahvaljujući društvu „Matija Gubec“ 1964. godine osnovan je „Festival amaterskih muzičkih društava Vojvodine“. Orkestar i društvo su sudjelovali na svim dosadašnjim festivalima i tom prigodom osvojili 12 zlatnih, 6 srebrnih i 3 brončane plakete. 2004. godine Društvo je sudjelovalo u osnivanju „Saveza tamburaških društava Vojvodine“. To je rezultiralo koncertom koji se sastojao iz tri djela, u prvom su djelu nastupili najmlađi članovi Dječjeg tamburaškog

orquestra uz umjetničkog rukovodioca Željka Jerkovića i vokalne soliste Dunju Divić i Dragutina Škrobova. Nakon njih je nastupilo Koljnofsko hrvatsko društvo „Koljnofski tamburaši“ i tamburaški sastava „Bondersolj“ iz Šoprona u Mađarskoj. Koncert je zatvorio Veliki tamburaški orkestar HKPD „Matija Gubec“ pod dirigentskom palicom Josipa Jurce i uz vokalne soliste Dušana Stupara, Katarinu Atanacković, Mariju Ratančić, te solo prim u izvedbi Zdenka Lanca. Za vođenje programa bio je zadužen televizijski voditelj Boško Negovanović. Pred kraj koncerta obratio se predsjednik društva Pavle Škrobot, te zahvalio svima koji su se odazvali i uveličali njihovo slavlje, kao i samim sudionicicima.

Koncert se završio gromkim pljeskom koji je pratio izvedbu prigodne pjesme „Kućerak u Srijemu“, uz prisustvo svih izvođača na pozornici.

~~~~~ *Bojana Jozić*

NOVI PRIOR KARMELIĆANA U SOMBORU

Oci i braća karmelskog samostana postali su uzorom duhovnosti i marljivosti u Somboru. Posebno su se isticali kao dušebržnici i služe bolesnika i pokornika. Organiziranjem karmeličanskog svjetovnog reda dan je značajan doprinos duhovnom životu članova reda ali i katoličkom pučanstvu uopće. Osnovan je i Duhovni centar oca Gerarda koji nudi razne aktivnosti tijekom cijele godine. Mi Somborci imamo čast te očekujemo završetak postupka o proglašenju blaženim i svetim o. Gerarda. Čitatelji Miroljuba rado prate događaje u karmelskoj zajednici pa smo ih htjeli upoznati s novim priorom o. Stjepanom Vidakom.

Oče Stjepane, zamolio bih vas da se predstavite našim čitateljima.

Zovem se Stjepan Vidak ili redovničkim imenom Stjepan od Duha Svetoga. Rođen sam 1967. godine u pitomom selu Ferdinandovac u srcu Podravine u Hrvatskoj. Podravina je dio Hrvatske između Varaždina i Virovitice uz rijeku Dravu koja je prirodna granica između Hrvatske i Mađarske. Zapravo je pejzaž vrlo sličan ovom bačkom pa se u Somboru osjećam kao svoj na svome. Što se tiče mog redovničkog i svećeničkog poziva, on je došao u kasnijim godinama. Prvo sam završio srednju ugostiteljsku školu i radio dvanaest godina kao kuhan u hotelima i restoranima. Mislio sam tako dočekati mirovinu. Volio sam taj posao, a ne bi mi danas bio mrzak da ga ponovno ustrebam. Oko tridesete godine su se javile misli o redovništvu. One su svakako bile u ono vrijeme povezane s intenzivnjim vjerničkim životom. Bog se neprimjetno ušuljao u moj život i sve okrenuo za tri puta tristo šezdeset stupnjeva. Bilo je to za druge dosta veliko iznenadenje jer o tome nisam nikome pričao. U remetski Karmel u Zagrebu ušao sam 1999. u dobi od 32 godine. Uz redovničku formaciju slijedio je i teološki studij u Zagrebu jer sam prepoznao da me Bog zove i u svećeništvo. Zaređen sam za svećenika 2007. godine. Od tada sam bio godinu dana župni vikar u župi Oštarije kraj Ogulina, a od 2008. do 2014. bio sam periodično odgojitelj sjemeništaraca, kandidata i postulanata te cijelo vrijeme odgojitelj bogoslova (studenata). Uz to sam imao i druge službe u provinciji i u zajednici u Remetama u Zagrebu. Sretan sam kao redovnik i svećenik. Bog je razbio moj strah, pomaknuo moje granice, otvorio nove vidike, maknuo neke komplekse, umnožio talente, pa i ospособio me čak da mogu učiti i mađarski jezik (ovdje stavljam jedan „smajlić“). Bog je nevjerojatan i pun iznenadenja. Naravno, tu je i križ, ali bez križa se ne ide u Nebo.

Karmelićani u Somboru djeluju dulje od stoljeća. Svaki prior daje ton svojoj zajednici pa nas stoga interesira kakvi su vaši planovi kao priora?

Upravo zbog različitosti svakoga čovjeka, istina je da svaki čovjek daje ton bilo kojoj vrsti zajednice, pa će sigurno i ja dati određeni našoj redovničkoj zajednici. No, ipak priori (poglavarji naših samostanskih zajednica) ne dolaze s nekim programima i obećanjima kao u političkim vodama, nego nastavljaju djelo svojih prethodnika. Mi prije svega želimo biti s Isusom i to kao karmelićani. O kvaliteti toga biti s Isusom ovise duhovni plodovi svakog redovnika pa tako i moji. Kakvi će biti, to će morati jednom reći netko drugi. Želja i molitva su mi da budemo, prije svega, prava zajednica unutar samostana, a onda ćemo moći biti pravo raspoloženi za duhovne potrebe ljudi koji nam kucaju na vrata. Ovo postaje još važnije jer ovaj samostan ponovno, nakon puno godina, postaje mjesto odgoja. Ovdje će biti kandidatura i postulatura, vrijeme i mjesto gdje se prave prvi koraci u procesu redovničkog oblikovanja i osluškivanja Božjeg poziva. Tu je svakako i rad sa Svjetovnim karmelskim redom, liturgijska formacija vjernika, suradnja s raznim institucijama ili udrugama na području kulture. Otvoren sam ekumenskoj suradnji. Svakako da se uz

duhovni rad koji je na prvom mjestu, ne zanemaruju ni materijalne potrebe. Na ovom području netko je nešto započeo, netko nastavlja, a netko završava. Treba završiti projekt potpune zamjene crkvenog krovišta. Velik finansijski projekt, no vjerujemo da će Bog providjeti institucije i ljudi koji će pomoći da se ovo i napravi.

I na kraju što biste poručili našim čitateljima i vjernicima Sombora?

Vjernicima - da ozbiljno shvate svoj kršćanski identitet i da budu poput Krista čije ime nose: nositelji ljubavi i nade svakom čovjeku kojega sretnu; da ne budu vjernici na papiru, nego iz uvjerenja. Ako nisu iz uvjerenja, bolje da se ne zovu kršćanima. Neka budu jednostavno dobri ljudi. Biti kršćanin ima nadnaravne zahtjeve, no ne i nemoguće. Bogu je sve moguće, samo mu treba vjerovati i dozvoliti da ljubi u nama, da prašta u nama, da trpi u nama, umire u nama i tada nastaje novi život po Bogu. Onima koji nisu vjernici - neka osluškuju u svojoj savjesti glas koji govori: čini dobro, izbjegavaj zlo, i neka se ravnaju po njemu. Tako će ovaj grad biti mjesto zajedništva bez obzira na vjeroispovijest, religiju, naciju, boju kože. Jer podjele bilo koje vrste nisu od Boga, uvijek su tu ljudski interesi. Bog ih dopušta i može se činiti da je poslije podjele mir u kući, ali Bog je Presveto Trojstvo, zajedništvo osoba, i zbog toga mu je ime Ljubav, a ljubav spaja, a ne razdvaja. A što se mene osobno tiče, vrata somborskog Karmela otvorena su svima i svatko me može potražiti ako mu treba uho za slušanje ili me jednostavno želi upoznati. Neka Bog izlije svoj blagoslov na sve čitatelje Miroljuba.

~~~~~ Alojzije Firanj

DANI HRVATSKE KULTURE 2014

U petak, 7. studenoga, u Somboru su otvoreni „Dani hrvatske kulture 2014.“ u organizaciji Udruženja građana „Urbani Šokci“ iz Sombora. Program se sastojao iz dva dijela: međunarodne izložbe „Lipi k'o slika“ koja je postavljena u Gradskom muzeju Sombor (mogla se pogledati do 11. studenoga) i kulturno-zabavnog programa.

Na izložbi „Lipi k'o slika“ prikazane su fotografije s vjenčanja i nabožni predmeti koji datiraju od početka do polovice prošlog stoljeća. Predstavljene su fotografije iz Bačkog Brega, Bačkog Monoštora, Sonte, Bača, Vajske i Plavne ali i one koje su donijeli i gosti iz Gradskog muzeja Vinkovaca, Draža, Gajića i Hrvatske manjinske samouprave u Santovu.

U ime organizatora sve je prisutne pozdravila predsjednica Udruženja građana „Urbani Šokci“ Marija Šeremešić. Na otvaranju izložbe gostima se obratio i Nemanja Sarač član Gradskog vijeća

zadužen za kulturu. U ime Gradskog muzeja Sombor obratio se ravnatelj Branimir Mašulović koji je istakao dobru suradnju s Udrugom građana „Urbani Šokci“. Čast otvaranja izložbe pripala je Ljubici Gligorević etnologinji Gradskog muzeja Vinkovci, koja je ovom prilikom istakla da ove fotografije predstavljaju pravo bogatstvo jer se u prošlosti fotografiralo samo u posebnim prigodama. Zanimljivost ove izložbe ogleda se i u tomu što su se pojedini posjetitelji prepoznali na fotografijama ili su prepoznali svoju rodbinu.

Poslije svečanog otvaranja izložbe program je nastavljen u Gradskoj kući gdje su „Kraljice Bodroga“ iz Monoštora predstavile svoj novi CD „Faljen Isus, Divice“. Nakon njih uslijedili su stihovi koje su govorile Marica Mikrut, Marija Šeremešić i Tonka Šimić. U drugom dijelu programa svoj nastup su imali najmlađi sudionici programa Marko Firanj i Mia Kanurić. Oni su izveli svatovski dijalog. Ovom prigodom je i Ljubica Gligorević proglašena za počasnog člana Urbanih Šokaca što je iznenadilo i samu dobitnicu koja se zahvalila na ukazanoj časti. Program su zatvorili svojim predivnim nastupom članovi Tamburaškog orkestra Sokoli iz Gajića koji su od brojne publike nagrađeni velikim pljeskom.

Pokrovitelji su projekta: Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Beogradu, Hrvatsko nacionalno vijeće, Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne zajednice, Grad Sombor, a medijski pokrovitelji su: Hrvatska riječ, Somborske novine i Radio Sombor.

~~~~~ Ivan Šimunov

DUŽIJANCA U LEMEŠU

Petnaesta po redu lemeška Dužijanca počela je svetom ispjovjedi za bandaše, bandašice, članove udruge i vjernike koji su htjeli čista srca proslaviti ovu zahvalu Bogu za kraj žetve.

Nakon ispjovjedi, u petak, u velikoj sali mjesne zajednice bila je promocija Leksikona podunavskih Hrvata - Bunjevaca i Šokaca. O leksikonu su govorili dr. Slaven Baćić kao urednik, prof. Ivan Gutman i Lucia Tošaki kao suradnici. Dr. Slaven Baćić se osvrnuo na natuknice iz Leksikona br.11 "Jugoslavija i Jugosloven", a iz br.12 natuknicu "Katolicizam" iznijevši još interesnijih podataka o izradi Leksikona.

Prof. Gutman se osvrnuo na podatke o kalvarijama, kapelama i igrama za djecu i odrasle. Dok je Lucija spomenula dvije lemeške obitelji, Kaić i Knezi, kao i pojmove koji nestaju iz uporabe (kajačica marama i kalančov). Večer su uljepšali svojom pjesmom zbor "Musica viva" u okviru projekta "Muzika ljeta". Bile su izložene slike s kolonije Lemeš 2014. na kojoj su

sudjelovali slikari Croarta. Svoj stand je imala i NIU Hrvatska riječ sa svojim izdanjima.

Subota je bila rezervirana za kulturno-umjetnički program pod nazivom "Kod baće i nane" a likove

iz naslova su glumili Nikola i Bojana Ivanković. Prikazani su pučki risarski običaji. Večer su uljepšali nastupi ME "Nemeth Laszlo" (Lemeš), zbor "Musica viva" (Lemeš), KUD "Neven" (A. Šantić), HKPD "Matija Gubec" Tavankut kao i dramski i folklorni odjel HBKUD-a "Lemeš". Po završetku program druženje je nastavljeno uz tamburaše iz Tavankuta.

U nedelju je održana svečana sveta misa u crkvi Rođenja Blažene Djevice Marije. Na čelu su svečne povorke bili mali bandaš Mario Jurić, mala bandašica

Elizabeta Ileš, veliki bandaš Tomislav Knezi i velika bandašica Mirela Brkić. Njih su pratili članovi udruge, uzvanice i mnogobrojni vjernici. Svetu misu je predvodio msgr. Andrija Anić iz crkve Svetog Roka u Subotici. On se u propovjedi osvrnuo na nastanak Dužnjce u obitelji. Nakon svete mise na fijakerima se vozalo po selu a dan se završio ručkom i druženjem uz sončanski tamburaški sastav "Biseri".

~~~~~ Lucia Tošaki

LIKOVNA KOLONIJA LEMEŠ 2014.

Druga po redu likovna kolonija Lemeš 2014 održana je 19. srpnja u Svetozaru Miletiću. Na koloniji su se okupili slikari članovi udruge

Croart iz Subotice. Ovo je samo nastavak suradnje između HBKUD-a "Lemeš" i slikara. Na samom početku gosti su na čelu s g. Josipom Horvatom poklonili domaćinima sliku Andelke Dulić "Put kroz ravnicu".

Koloniju je otvorila Marija Bagi dopredsjednica udruge HBKUD "Lemeš" i poželjela slikarima dobar rad i ugodan boravak u Lemešu. Slikari su radili u centru sela i privukli su pažnju mještana. Na kraju dana nastavljeno je druženje u mjesnoj zajednici. Slike naslikane na ovoj koloniji šira javnost je imala prilike vidjeti 1., 2. i 3. kolovoza u okviru lemeške Dužjance.

~~~~~ Lucia Tošaki

BAČKI MONOŠTOR IZ TRADICIJSKE BAŠTINE ŠOKAČKIH HRVATA U BAČKOJ

U ponedjeljak, 3. studenog 2014. godine, s početkom u 18 sati u prostorijama Doma kulture u Monoštoru studentice Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu predstavile su rezultate svojih terenskih istraživanja tradicijske baštine šokačkih Hrvata u Beregu i Monoštoru koja su rađena s proljeća ove godine.

Predstavljanje je organizirao Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata. Pozdravljajući nazočne, menadžerica za kulturu Zavoda Katarina Čeliković istakla je značajan doprinos profesorice dr. sc. Milane Černelić pod čijim se mentorstvom ova istraživanja organiziraju: „Da nema nje mnogo toga se o nama ne bi znalo, barem ne na ovaj način kako to radi znanost“.

Profesorica je rodom iz ovih krajeva, naime rođena je u Osijeku, svoje djetinjstvo i ranu mladost provela je u Bezdanu, gimnaziju je završila u Somboru a školovanje je nastavila u Zagrebu. Već kao studentica počela je obilaziti salaše u okolini Sombora na kojima žive Bunjevci a u blizini su bili Bački Monoštor i Bački Breg šokačka sela čije je običaje takođe izučavala.

„Ova istraživanja imaju dvostruku funkciju - prva je da studenti steknu istraživačku praksu

a druga - nastojimo da sve što se istražuje bude korisno za zajednicu koju istražujemo, da se zabilježi i objavi te ostane kao trajna uspomena“ istakla je prof. Černelić.

Prezentaciju radova započela je Studentica: Katarina Dimšić prezentirala je: Uloga svekrve u običaju rakije običaj je specifičan za Monoštor ali je poznat i u Beregu s neznatnim razlikama.

Ivana Grubiša prikazala je neke aspekte ruralnog turizma u Bačkom Monoštoru.

„Ne da se pokažem, nego što uživam u tom“ - suvremenu primjenu tradicijske nošnje u Beregu i Bačkom Monoštoru je u svojem radu prikazala Lucija Halužan.

Primjenu narodne medicine među šokačkim stanovništvom u Bačkoj istraživala je Sara Mikelić

Marina Novosel istražival je stare zanate koji još žive u ova dva sela.

Dječje igre bile su tema izlaganja Mirne Posavec

Posmrtnе običaje bačkih Hrvata s naglaskom na pokojničke pjesme - istražile su Gabrijela Paradžik i Andrea Višak.

~~~~~ Alojzije Firanj

70 GODINA BATINSKE BITKE

Proslavljenja je sadamdeseta godišnjica Batinske bitke.

U utorak 11. studenog proslavljen je početak Batinske bitke svečanošću ispred Muzeja Batinske bitke te svečanom akademijom u Gradskoj hali „Mostonga“ u organizaciji SUBNOR-a grada Sombora.

Batinska bitka vođena je između 11 i 19 studenog

1944. godine. To je bila najveća bitka Drugog svjetskog rata na teritoriji Jugoslavije.

Ova bitka je i za nas značajna jer su u njoj sudjelovali mnogi Somborci kao članovi Hrvatskog doma. U njoj je poginulo 14 mladića koji su bili naši članovi. Hrvatski dom i danas čuva spomen ploču s njihovim imenima.

~~~~~ Alojzije Firanj

U SONTI ODRŽAN 83. „GROŽĐEBAL“

Jedna od najstarijih folklorno-turističkih manifestacija u Vojvodini i Srbiji, "Grožđebal" održana je od 12. do 14. rujna 2014. godine u Sonti po 83. put. Po tradiciji, u vikendu prijelaza ljeta u jesen, ova svečanost se organizira u slavu grožđa, novog vina i početka jeseni, a u crkvi Svetog Lovre zahvaljuje se Bogu za sve plodove.

Po provjerjenim podacima prvi „Grožđebal“ organiziralo je „Muško pivačko društvo“, koje je djelovalo pri crkvi, daleke 1928. godine. Poslije II. svjetskog rata organizaciju manifestacije preuzima omladinska organizacija, a od 1969. godine tada novoformirani OKUD „Ivo Lola Ribar“.

Ovogodišnji knez i kneginja bili su dvadesetjednogodišnji Dragan Duraković i osamnaestogodišnja učenica Mateja Mat.

~~~~~ Ivan Andrašić

ŠTO SRJEĆIMA

*Kamo s riječima
Što u mislima se roje?
Da l zatrpat ih u se,
Zadržat za svoje?
Il činiti ono što mnogi čine rijetko;
Naslikat ih kistom i iznijeti na svjetlo.*

*Kako s riječima
Kad same od sebe bježe?
Kako ih spojiti?
Čime da ih vežem?
Il u meni da budu,
Jer tu im je mjesto
Il pustit ih da teku, okrunit ih pjesmom?*

*Zašto s riječima
Sad borbu imam ovu?
I zašto želim
Napisat pjesmu novu?
Kad rijeći moje neće odzvoniti snažno
I ono što pišem neće biti važno.*

*Uvijek s riječima
Problem imam vječit;
Zašto stih da pišem
Kada nisam rječit?
Ipak neka pjesma ko rijeka poteče,
Nek upiru prstom
U onog što sve reče!*

~~~~~ Zlatko Gorjanac

SAMOPOMOĆ KOD NAPADAJA PANIKE

Pripremila dr. med. Marija Mandić

Napadaji panike najčešće se manifestiraju pojavom simptoma kao što su: lupanje srca, tremor (drhtavica), preznojavanje, topli i hladni valovi po tijelu, osjećaj davljenja i nelagode u prsnom košu, mučnine, bolova u trbuhi, vrtoglavice pa čak i gubitkom svijesti, ali i drugih simptoma kao što su strah od gubitka kontrole, strah od ludila i strah od smrti. Uz ove simptome oko 40% mlađih za vrijeme najtežih paničnih napadaja ima ozbiljne smetnje u funkciranju a samo jedan od pet oboljelih traži profesionalnu pomoć za svoje emocionalne i psihičke probleme. Stoga, ukoliko vi ili neko iz vaše okoline ima napadaje panike koji se stalno ponavljaju i praćeni su strahom od budućih napadaja, te dolazi do značajne promjene ponašanja tijekom

napadaja neophodno je obratiti se liječniku. Liječenje se sastoji od psihoterapije, terapije lijekovima ili pak nekog alternativnog pristupa kojim se bori protiv tjeskobe i opušta tijelo.

Ipak dobro je znati da postoje mjere kojim se smanjuje vjerojatnost napada ili ih se ublažava. Tako kad osjetite prve simptome napadaja pokušajte polako i duboko disati, zauzmite prijatnu poziciju i opustite se što je moguće više. Budite svjesni da ćete, kao i prije, preživjeti ove napadaje i da će se poslije sve vratiti na staro. Budite strpljivi i nemojte žuriti i nadati se brzom izliječenju jer za liječenje treba vremena, a poboljšanja dolaze malim koracima.

SAMOPOMOĆ KOD BOLOVA U LEĐIMA

Pripremila dr. med. Marija Mandić

MIROVANJE SE NE SAVJETUJE bolesnicima s običnim lumbalnim sindromom koji nemaju neuroloških poremećaja kao što su trnci i slabost u nogama, poremećaj kontroliranja mokrenja i sl. Tako se i bolesnicima s išjasom savjetuje da ostanu aktivni, a mirovanje nije učinkovito liječenje ni za bolesnike s diskusnom hernijom, osim u akutnim stanjima, kada se preporuča mirovanje ali samo par dana (2-3 dana od pojave simptoma). Nakon toga slijedi lagano aktiviranje dok se intenzivne i dugotrajne terapijske vježbe preporučuju ako je riječ o uobičajenim bolovima u leđima od kojih pacijent dugo boluje, ali ne i u slučaju novonastalog bola u leđima. Bržem prolasku bolova trebalo bi pomoći

uporabom nekih od antireumatskih lijekova i krema (npr. Brufen, Diklofen, Rapten K, Nimulid, Movalis, ...).

Na kraju treba dodati da je opće poznato da lijekovi protiv bolova u leđima štete želucu te se preporuča njihova što kraća uporaba i dodatna terapija antireumatskim kremama.

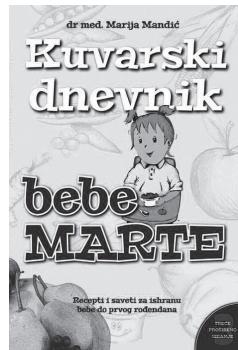
S TOGA SE ZA ONE KOJI IMAJU ČIR NA ŽELUCU, ZA BOLOVE U LEĐIMA PREPORUČA UPORABA FEBRICETA ILI LIJEKOVA NA BAZI PARACETAMOLA.

NAJAVA IZLASKA TREĆEG IZDANJA KNJIGE "KUVARSKI DNEVNIK BEBE MARTE"

Treće, prošireno, izdanje knjige „Kuvarski dnevnik bebe Marte“ dr. Marije Mandić, predstavlja priručnik o uvođenju nemliječne dohrane kod dojenčadi i njihovom postupnom navikavanju na hranu sve do godinu dana starosti. Ovo je prvi kuvar za bebe na našim prostorima koji je, jednim svojim dijelom, pisan u obliku dnevnika. Kuvar donosi 115 dnevnih menija koje je beba Marta, inače treće dijete autorice, dobivala svakodnevno do svojih devet mjeseci i nakon toga do svog prvog rođendana. Ovde se vidi kako se i kada koja namirница uvodila, te kako se beba Marta navikavala na novu hranu.

Dnevnik počinje knjigom dojmova mlađih majki koje su koristile prva dva izdanja Dnevnika. Zatim slijedi "Oda dojenju" s najsavremenijim preporukama o ishrani beba i djece.

Na kraju se nalaze odgovori na najčešća pitanja s kojima se majke susreću u ovom razdoblju. Važno je

naglasiti da Marta osim onoga što je napisano u Dnevniku Martine ishrane nije dobijala ništa osim vode i dojenja na zahtjev. Skoro za svaki dan postoji i bilješka, mamin komentar koji prati Martinu reakciju na hranu ili nedoumice s kojima se majka i autorica susretala u pripremi obroka.

Knjiga sadrži 160 strana, pisana je latinicom, prvo izdanje je izašlo u novembru 2013. god., a ovih dana se očekuje i izlazak trećeg izdanja.

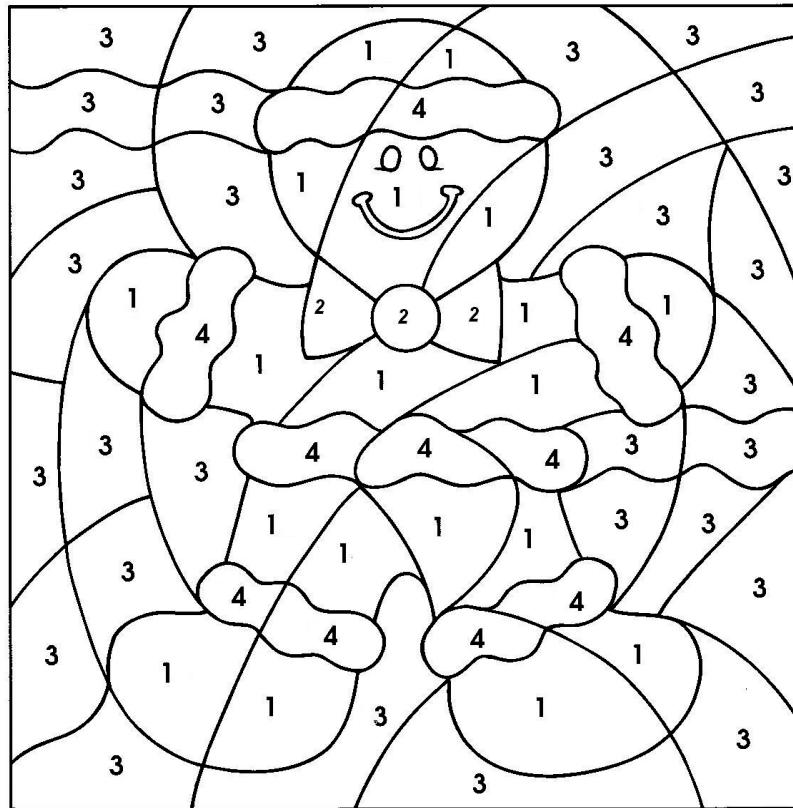
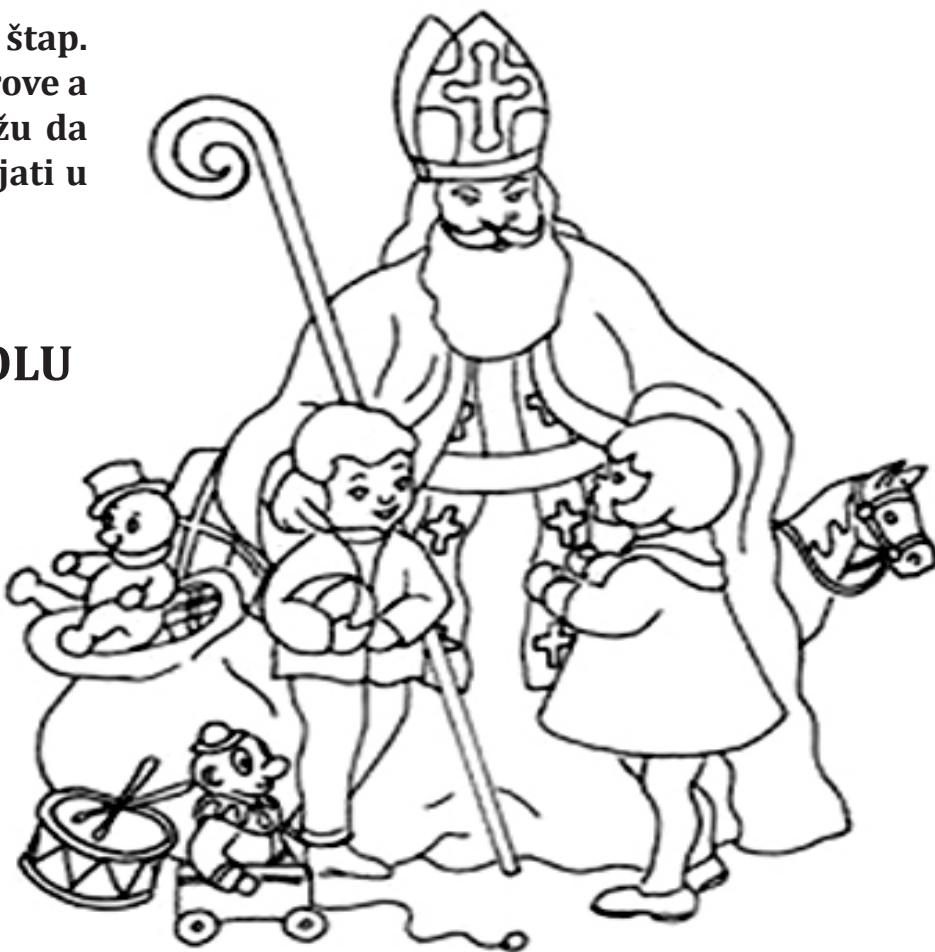
Za sebe ili kao poklon vama dragim osobama knjigu "Kuvarski dnevnik bebe Marte" možete naručiti po cijeni od 400 din plus poštara.

www.facebook.com/kuvarskidnevnikbebemarte na kuvarskidnevnikbebemarte@gmail.com ili na telefonu 024/524844 i 063/593068

oooooooooooooooooooooooooooo dr. med. Marija Mandić

Ima bradu i štap.
Nekad donese darove a
nekada šibu... kažu da
darove voli ostavljati u
cipele i čizme.

OBOJI SVETOG NIKOLU

Zima nam donosi
blagdane, snijeg,
božićno drvce, božićne
kolače.

OBOJI OVAJ ŠARENI PAPRENJAK:

Svako polje na
kojem je broj 1
oboji SMEĐOM BOJOM,
polje na kojem je
broj 2 oboji CRVENOM,
polje s brojem 3 oboji
ZELENOM a polje s
brojem 4 oboji ŽUTOM
bojom

BEĆARCI

*Koca pata friško po duciki,
šta to znači, problem je veliki.*

*Ženu tentam i ne dam joj mira,
dok ne skuva suparni krompira.*

*Pijem pivo a mislim na vino,
a rakija mi je najmilija.*

*Žene naše, Bođane vam vaše,
zašto se svi ljudi od vas plaše.*

*Kad večeram šljivke i poljani,
ondak počmu šokački divani.*

VICEVI

- Ošla Bunjevka da kupi mužu cipele i u radnji se zbulila i počela da petlja kako bi crne ili duboke, pa sa štiklom a možda i polu cipele, a prodavac je prekine i upita: »Gospodo hoćete li šimi cipele?«, a ona odgovori: »Ne, Šimi sam kupila juče, sad bi Gaši.«
- Otisao naš čovjek raditi u Njemačku i pošto je ozbiljno počo štedjeti, već nakon nekoliko dana počele mu padati hlače pa se požalio prijatelju: »Ih, kad bi zno kako se na njemačkom kažu »hogen-tregeri«, oma bi kupijo jedne.«

PROROK

Muž odlazi sam u banju, a žena ga ispraća i pita:
»Hoćeš li mi biti vjeran u banji, dragi?«
»Otkud ja to znam... nisam prorok!«

LJUBAV

Draga moram ti reći strašnu istinu: »Tvrtka mi je bankrotirala a otac me izbacio iz nasljedstva, hoćeš li me i dalje voljeti?«

»Naravno ali ćeš mi mnogo nedostajati!«

POKLON

Razgovaraju muž i žena:

»Mužiću moj, ne bih voljela da mi za rođendan pokloniš isto što i prošle godine.«

»Ali prošle godine ti nisam ništa poklonio!«

»Eto, vidiš.«

ISKREN ČOVIK

Gašo je bio poznat domaćin, vridan duhovit i uvik rado viđen u društvu.

Jedared tako, kad su malo više zasili u gostima domaćica pita:

»Može l Gašo još jedna čaša?«

„Može kako nebi mogla, kako da kažem da ne možem kad možem.“

MAJMUNCKA POSLA

(tekst je dio iz knjige Šokica pripovida)

Vada svako selo i grad ima jedno mesto baš u po centra, di se skuplju kojikaki muški. Majmuncko ostrvo. Žene jim kažu đabalebaroši. Štono kažu, bresposleni. Poredu se jedni do drugi, ruke u džepove, pa šacuju žencku čeljad što žuri za poslim. A i svakoga drugoga. Pratu redom, šta ko i kud. Liti jim ne smeta sunce, zimi jim ne smeta mrzalj. Sastanu se pa „laju“ makaršta. Izmišljavu svakake nepodopštine, smiju se, dobacivu jedni drugima, fićku za curama i udovicama.

Primetu tako jedamt, izdaleka ide k njima dida Medic. Mi dica smo ga zvali dida Meda. Voljili smo ga, jel nam je zno svakake pripovičke pripovidat. Starije žene su znale reč:

- Lučkasti Meda, toga niko nadlajat ne može!
I tako dok se dida Meda približavo „majmunckomu ostrvu“ momci se izdogovarali kako da ga nasamaru.

- Sad cigurno neće znat odgovorit. – kaže jedan sa majmunckoga.

- Faljnis, momci, jeste uranili? Jeste štogod noćas pokrili?- kaže dida Meda.

- Jesmo, dida Medo, al evo nikako ne možemo dokučit štogoda, pa se cilo jutro gonebamo i čekamo tebe da nam rastolmačiš. Ti si puno svita prošo pa ćeš to cigurno znat.

- Bome, oću ako je još štogoda ostalo u ‘ve matore, lupave glave.

- De, ti nama kaži kako se razmnožavu majmuni. Jese oni kotu ko kerovi i mačke? Jese možda legu iz jaja ko pilići, pačići i druga život?

- Pa, ko što vidiš ja sam Meda, a to su majmuncka posla. To ćete vi bolje znat od mene.

~~~~~ Ruža Silađev

JOSIP MARKOVINOVIĆ

(1.9.1919 - 15.11.2014)

Umro je moj otac Josip Markovinović kolar somborski, u devedeset i petoj godini života. Umro je tihom, ugasivši se kao svijeća.

Tiho je i došao u Sombor, i to na kolarski zanat daleke 1933. godine s nepunih četrnaest godina. Došao je preko "Hrvatskog radiše" dobrotvornog društva američkih Hrvata iseljenika za školovanje siromašnih Hrvata. Došao je iz Boričevca, bunjevačkog mjesta u Republici Hrvatskoj koje se nalazi na razmedu Dalmacije, Like i Bosne (Bunjevcu su se u Boričevac naselili iz Lovinačkog kraja u XVIII stoljeću).

U Somboru je pronašao svoju životni saputnicu Katarinu Zidarević, izrodio sinove Zvonka i Tomislava. Zvonko je sa Ljiljanom izrodio Tijanu i Borka a Tomislav sa Mirjanom Filipa i Ninu. Filip je sa Natašom izrodio Vida a Nina sa Milanom Jakova. Eto od jednog Markovinovića nastade mali nogometni tim.

Ostavši bez obitelji, kao vrlo mlad čovjek (obitelj svojeg majstora nikad nije doživio kao svoju, pa čak ni prijateljsku, jer mu je majstor, Bog da mu dušu prosti, bio rigidan i nekorektan čovjek), okrenuo se onima koji su mi bili kao obitelj - ljudima koji su se okupljali u tek osnovanom Hrvatskom kulturnom društvu „Miroljub“. Počasni član društva ostao je do svoje smrti, pa se lako može izračunati da je članom bio zamalo punih osam desetljeća. Dovoljno i za ljudski vijek.

Društvo nikada nije zvao ni „Miroljub“, ni „Vladimir Nazor“, ni „Hrvatski prosvjetni dom“, ni „Kulturno“, niti „Hrvatsko društvo“, već naprsto HRVATSKI DOM kako ko su ga, čini mi se, zvali i ostali članovi i nečlanovi društva.

IL' JAKO IL' NIKAKO!

U susret petom sudjelovanju na Maratonu lađa.

Ekipa 'Salašara somborskog' je odmah po prolaska kroz ciljnu liniju počela kovati planove za iduće, peto, sudjelovanje na Maratonu lađa. Uz, sad već stečeno, iskustvo i poznavanje staze, vrijeme je da se poznata krilatica: "Važno je sudjelovati" zamijeni novom koja bi glasila, recimo: "Važno je biti među prvih petnaest!"

Da bi ovaj plan uspio već od siječnja se počinje streninzima koji će se odvijati u prostoru društva. Treninzi će biti obavezni za sve veslače, kao i za one koji planiraju postati dijelom ekipe.

U umjetničkom radu Društva sudjelovao je malo i sporadično i to čini mi se više zbog svoje stidljivosti, nego zbog nedostatka talenta. Međutim, drugih poslova se nije libio i godinama je vrijedno radio kao pročelnik folklorne sekcije, domaćin, blagajnik... tako da je na prigodnom tablonu iz 1965. godine, kada se slavila 30. godišnjica rada Društva, bio u prvom redu na najvećim slikama, što je on s ponosom isticao i smatrao da to nije mala stvar.

Nije bježao ni od fizičkih poslova, pa je kao majstor drvarske struke znao zasukati rukave i raditi razne poslove na uređenju i održavanju zgrade, nerijetko vlastitim materijalom.

Prezime Markovinović nije izčezlo iz Hrvatskog doma. Ja sam u društvu zasvirao tamburicu s kojom se i danas družim, a bio sam član Uprave onih ružnih, devedesetih godina. Smatram da je tadašnja uprava zauzevši trezven i uravnotežen stav uspjela izbjegći neugodnosti koje su prijetile od pojedinaca. U ovom trenutku i moja supruga Ljiljana radi u društvu pripomažući svojim umjećem radu Dramske sekcije. Ne mislim da je to dovoljno i da nije moglo i više no, ima još Markovinovića i valjda još vremena...

Društvo ga nije zaboravilo i u više navrata, kada je bio već vrlo star, bio je pozivan na razne godišnje proslave. No, bio je dobro ogluvio, pa mu je među ljudima bilo i pomalo neprijatno. Dolazili su po njega i viđeniji članovi društva, a i sam sam ga nagovarao da ide. On bi ipak ostajao doma kuće i poslije takvih poziva nam iznova i iznova pričao cijelu povijest društva.

Ne raspolažem zvaničnim podacima, ali mislim da je on bio i najstariji član s najdužim stažom u društvu.

Njegov životni moto je bio, a tome je naučio i mene i mojeg brata Tomislava da treba voljeti i poštovati sve ljudе, a to se može, samo ako voliš svoje.

Tko bude pročitao ovaj članak i po dobrom se sjetio mojeg oca, nek popije jednu rakiju, za pokoj njegove čestite duše, na moj račun, a ako mene ne sretne onda na svoj uz moje izvinjenje za tako pričinjen trošak.

Počivao u miru.

Sin Zvonko Markovinović
advokat i tamburaš somborski

~~~~~ Zvonko Markovinović

Ako se ima u vidu da je izgradnja lađe 'riješena stvar' već u aprilu se može očekivati da veslači prve zaveslaje naprave u novoizgrađenoj neretvanskoj lađi. Kako bi se podrobnije dogovorili o svemu, održat će se sastanak za sve one koji su već veslali kao i za zainteresirane koji se žele priključiti.

Uz puno rada i znoja zacrtani cilj je ostvariv i realan te dovoljan da se ispiše nova stranica u povijesti maratona lađa.

~~~~~ Gašpar Matarić

MARATON LAĐA 2014.

(IZ MOG UGLA)

Četvrta godina zaredom. Nije loše. Samim tim što smo se pojavili četiri godine uzastopno već nešto govori o nama. Uporni smo.

Postali smo poznati u dolini Neretve. Barem su čuli za nas i navikli se na naše prisustvo. A mi se tamo osjećamo dobro i prihvaćeno.

Nisam siguran da smo posljednjeg ljeta trenirali najviše do sada. Treninga je bilo, čini mi se, čak i manje nego prijašnjih godina, ali su bili bolje isplanirani i budno praćeni od strane kapitena Gašpara. Ono što je u mnogome doprinijelo kvalitetnijim treninzima, i samim tim boljem plasmanu na maratonu, je - iskustvo. Sada znamo kako se vesla na Neretvi i na što treba obratiti pozornost. Dobar dio ekipa veslao je na sva četiri maratona i to iskustvo se prenosi na mlađe članove.

Primjetio bih da se kod starijih veslača naše epipe vremenom pojačava želja za boljim plasmanom. I to me raduje. Nekako, na prvom maratonu se činilo da je svima bilo dovoljno samo pojavit se. Više nije tako. Pomišljam kako bi bilo dobro biti barem u prvoj polovini. Što da ne? U pitanju je samo trening i volja veslača. Vidjet ćemo hoće li me/nas to držati.

Svakako se nadam sudjelovanju Salašara i na idućem maratonu. Bio bi to sasvim lijep jubilej sportske sekcije Nazora.

Dobrobit koja ide uporedo s ovim događajem je upoznavanje i povezivanje s ljudima iz tih krajeva. Upoznali smo mnogo ljudi i svi su nas oni rado primili. Ako treba i veslaju za našu ekipu. Rijetko kada sam doživio takvo gostoprимstvo. Osjećam da smo im dragi gosti i volio bih, ne uzvratiti im nego uzvratićati im gostoprимstvo.

U Metkoviću smo se povezali i s drugim ekipama koje dolaze iz raznih krajeva Hrvatske. I oni nas pozivaju na svoje lokalne manifestacije. Tako se ove godine išlo u Sisak i utisci su vrlo dobri.

Ove godine smo pristigli na maraton dan ranije nego inače, a razlog je što je brzinska utrka pomaknuta na srijedu. To nam je dalo više slobodnog vremena do subotnjeg maratona. Iskoristili smo ga za treninge i jednu novu aktivnost. Nekolicina nas, tačnije nas trojica, odlučili smo popeti se na brdo iznad Komina. Iz razgovora s našim domaćinom i parićarem, gospodinom Ivom, saznali smo da se nitko nije penjao na brdo posljednjih dvadeset godina. To nam je dalo krila. Krenuli smo u rano jutro s obale Neretve. Nakon dva sata osvojili smo vrh koji je na oko 400 metara nadmorske visine. Ne zvuči visoko, ali pogled je iznimjan! Na dohvati ruke Neretva, Opuzen, Metković, Jadran, naš kamp, polja mandarina, lubenica (ili dinja kako oni kažu). Nismo se pokajali iako smo se prilično izgrebali na oštro stijene i trnovito grmlje. Dogovor je pao za iduću godinu. Osim veslanja pokušat ćemo se popeti na vrh iznad naselja Desne. Vrh je na oko 800 metara nadmorske visine. Jedva čekam drugi vikendkolovoza 2015. Za mene je on rezerviran za posjet dolini Neretve.

oooooooooooooooooooooooooooooo **Danijel Mandić**

„U ZDRAVOM TIJELU ZDRAV DUH“

STOLNI TENIS - 1. listopada 2014. godine počela je s radom škola stolnog tenisa. Na ovu ideju sportske sekcije uprava društva pozitivno je reagirala te je u suradnji sa stolnoteniskim klubom ŽAK Sombor nabavila još dva stola te ih sada ima ukupno pet. Angažiran je profesionalni, licencirani trener g. Nebojša Gabrić dugogodišnji igrač i pobjednik mnogih turnira širom Vojvodine ali i u Hrvatskoj na Olimpijadi Hrvata iz dijaspore. Želja društva i g. Gabrića je da približe ovaj atraktivni sport Somborcima, posebice onima najmlađima.

Treninzi se odžavaju u velikoj sali društva četiri puta tjedno. Od strane društva i sportske sekcije osigurani su odlični uvjeti za rad, treniranje i učenje o stolnom tenisu. Unatoč tomu, odaziv je bio dosta slab te ovom prilikom koristimo ovo najpopularnije glasilo našeg društva i pozivamo roditelje da odvoje djecu od računala ili dovedu ih u sportsku sekciju.

Krajem novembra organizirat će se turnir TOP-12 a pred Božić bit će organiziran tradicionalni „Božićni turnir“ za sve članove društva.

ŠAH - Tradicionalni „Božićni turnir“ šahista društva igra se od 18. 11. do 16. 12. 2014. godine svakog utorka od 19 do 22 sata u šah prostoriji društva (na katu).

Turnir će suditi g. Radomir Kovačić nacionalni sudsija i dugogodišnji sudionik svih naših turnira.

Organizacijski odbor turnira čine: Toma Vuković, Zlatibor Stanković i Pavle Matarić.

Šahovski turnir Memorijal prof. Franja Matarić počinje 31. 1. 2015. godine. Ovo je 24. turnir koji se neprekidno igra u prostorijama društva u našoj organizaciji i spada u najstariji turnir u gradu i okolici. Na ovogodišnjem turniru očekujemo preko 30 igrača iz Sombora i okoline. Sekcija i društvo ce osigurati kvalitetne uvjete za sve igače turnira.

Ljubitelji šaha, amateri, prijavite se za sudjelovanje na ovom prestižnom memorijalnom turniru u spomen na profesora i dugogodišnjeg aktivnog člana društva Franju Matarića.

LAĐARI „SALAŠARI SOMBORSKI“

su sudjelovali na XVII maratonu lađa na Neretvi od 5. do 10. 8. 2014. godine u republici Hrvatskoj.

Ekipu su činili:

Gašpar Matarić - kapiten ekipе
Bojan Jozić
Ivica Pekanović
Toma Vuković
Marko Matarić
Danijel Mandić
Nemanja Delić
Alfred Skenderović
Tomislav Vukov
Marko Lukić
Niko Beretić
Martin Burić
Ivo Burić - parićar

Ekipa je uspješno nastupila na ovom maratonu i dostoјno predstavila društvo, naše salaše i grad.

6.8. smo krenuli u Metković i nakon osamnaestog putovanja stigli u 16:30.

Istog su popodneva održane brzinske utrke u Opuzenu „Kup Slobodne dalmacije“ na kojima smo zauzeli 26. mjesto od 38 ekipa što je najbolji plasman do tada.

Idućeg jutra s prvim treningom se počelo u 9 ujutro a nakon ručka je bilo prilike za odmor i

plivanje u hladnoj Neretvi od čijeg je ušća more udaljeno samo 700 metara. Uplivati u more je za većinu nas bio pravi doživljaj. Istog dana u 17 sati je održan Maraton lađarica od Opuzena do Metkovića čija je duljina staze 10 km.

U petak, 8.8. imali smo Slobodan dan kako bismo bili odmorni i spremni za Maraton.

9.8. je održan XVII. MARATON LAĐA NA NERETVI To je bio naš četvrti nastup i najbolji do sada. Zauzeli smo 24. mjesto od 36 ekipa. Konkurenčija je, kao i obično, bila vrlo jaka. Naši su veslači u ovoj utrci dali maksimum.

Ubrzo nakon završetka utrke, u podne, krenuli smo u Sombor i stigli u 22 sata.

4.10.2014. godine veslačka ekipa u sastavu Gašpar Matarić, Ivica Pekanović, Marko Lukić i Niko Beretić sudjelovala je u veslačkom natjecanju održanom u Sisku. Staza je bila duga 10 km a ekipa je zauzela 7. mjesto (od mogućih 17).

Pročelnik sportske sekcije zahvaljuje svim aktivnim članovima šahistima, tenisačima i lađarima za doprinos u afirmaciji sekcije i društva u cijelini.

~~~~~ Pavle Matarić

